

Ka 65 - udstuget 64, som udstuget
at minde paa smaatale
Kjære Kræver U. B. BERGEN
Ms. 1808/6

58

at tænke at man maa gøre sig!

Ja, jeg lovede at skrive igjen
 snart, - det blev jo ikke
noget hyggeligt brev, du fik-
 sidet, - det var vist bare om
min sygdom. Ja, denne bron-
kitten tager mig igjen gang paa
gang, - jeg blir aldrig kvitt den;
jeg har bare været i de en dag, og det
tok haardt paa mig. Men nu skal
jeg ikke plage dig med mine elendig-
heder. Jeg er begyndt at "trykke" lidt
men orker lidt - blir straks træt og
forpustet.

Ja nu skal du høre, hvordan det
er gaaet med radio apparatet, som
jeg nu faar begynde at betale paa. -
(Fiskekøbenhavn var jo en begyndelse)

Som det ^{ved} ^{aparat} har jo flere forsøgt
 sig paa dette forinden du: - Lilli-
 fer Kramer, - Gunner Sandal og
 min i høst ogsaa Prytz, men uden
 noget resultat. En sømløs nat
 fandt jeg paa at klusse med det,
 satte en kork-skive ind mellem
 fiærene i telefonkablerne og fik
 da alle 3 lamper til at lyse sandt-
 dig, selv naar telefonkablerne blev
 sat paa. (Bror Peter, som i sommer
 ogsaa arbejdede forjæves med ap-
 paratet - påstod, at der maatte være
 en kabling-feil ellers). Tindler-
 tid lærte jeg endem intet, - men
 saa for jeg over alle kablinger
 med nippetangen, og de som var af
 isoleret traad, tok jeg væk og satte
 nye i stedet. Enden af spolerne klip-

bede jeg en tomme af og ballede
 igen, - saa smidde jeg alle elovint
 haandtakene (eller hvad de kaldes)
 saa langt til venstre, som de
 gik - og pludselig hørte jeg, men
 det var vanskeligt at indstille,
 da, haandtak^{et} - (regulatoren)
 for spolerne er "løs" og aldrig vil
 staa der, den blir sat; - der er lige-
 som "fjerart" i den, men ved at
 "stivholde" den, kunde vi løse al-
 deles udmærket til slut, - særlig
 England og Sverige og under-
 tiden Tyskland - spådnere Dan-
 mark og Oslo og aldrig Bergen.
 To engang hørtes det ud til, at
 vi havde faaet tak i Bergen -
 vi hørte en samtale paa "Kav"
Bergensk; - men det hørtes
 nærmest ud til at være en

4

privat telefonsamtale, som paa
 en eller anden mærkelig maade
 er bleven "bringtastet". - Det var
 nemlig en, som spurgte en anden
 om, hvorledes det gik med foretæm-
 gen. ^{el. lign.} "Ok de e barre sjit op aa
 lort i mente - aa ikje ex-
 her nokken tilførbel morren
 i fra heller".

En anden gang skulde det trolig
 ogsaa være Bergen, - endskjønt
 han, som talte, havde udpræget
 østlands dialekt; - det var sent
 paa kveld, - var klokke var hen-
 mod $\frac{1}{2}$ 12, - og han, som talte,
 underviste i engelsk: "Ulsk en-
delig paa at dette ord altid maa
skrives med stor bogstav paa en-
gelsk - og ser nemlig" (sa han sa

med mere dæmpet stemme), at
dere to smaa piker der henne
har skrevet det med smaa tt.

Og saa lagde han iveri med at for-
klare forskjellen paa "to go" og
"to walk", - og saa siger han:
"Tænk dere nu, at dere skal gaa
en spadsertur op til Nestun -".

Ja det var det sidste ord, som
gjorde mig opmærksom, - saa
at jeg troede, det maatte være Ber-
gen, - thi man kunde ikke anden-
steds tale om en spadsertur til Nestun.

15 mærkede mig pladsen baade for
spolernes og kondensatorens vedkom-
mende, - men fik aldrig senere
høre noget fra Bergen. -

Det vi hørte bedst var en afholdt
predikant i Sverige, som forbaude
de danske "banker" med en

6
beretale skærende stemme kveld
efter kveld - og forovrigt, male-
de fanden paa væggen" i svenske
arbejderhjem. Laa hørte vi al-
deles udmærket de svenske profes-
sors taler baade ved "högskole-
jubilæet" og universitetsjubilæet.
Ligeledes hørte vi godt veirart-
listerne fra Oslo og telegram-
merne derfra, - noget som vi se-
mere fik se ordlydene i "Tid-
Tegn." Under tiden hørte vi musikk
og sang fra en svensk kalvare, -
men dette blev aflest forstyrrat af
"afholdsprædikanten", som kom frem
paa de mest forskjellige vølgesange,
ja endog til uden antenne! - her var
nemlig en nat frygtelig torden og
lynsild, og vi stængte af antennen
over paa jordledningen, - og næste
kveld luskede vi ikke dette,

og kobled batterier og telefon
som sædvanligt og hørte altsaa igen
antenne baade afholdsprædikanten
og lidt engelsk "jass" - (altsaa
de ting man mindst ønskede);
men der var et saadant spek-
takkel i apparatet, at jeg vilde
opgive at lytte mer den kveld,
men saa huskede jeg, at antennen
var koblet over paa jordledningen,
og siden fingerede alt bra, - da
jeg ordnede dette om igjen. —

Som sagt engelsk "jass" og engelske
kalbaretter eller lign. - - disse
forbandede stykker med "snakk"
og sang om hinanden - ofte paa
samme tid, - det var det meste
vi hørte. En kveld hørte vi usæd-
vanlig godt en slik engelsk historie.
Engel og jeg sat da alene, og saa
vilde vi finde noget andet, og jeg

lod da Engel⁸ faa lov at "lete",
medens jeg ledte op min pipe.
Men da var det glædselig slutt
med alt og har været slutt siden.

Kan det tænkes at Engel har
drejet for stærkt frem og tilbage
paa spolerne og kanske "vundet af"
træden? Jeg synes, det var rart,
at alt skulde slutte bare 5 min.
efter, at vi havde hørt bedre end
noogensinde. Jeg har tænkt mig
at det flade batteri - (med alle
tørr elementerne) kan være noget
gøst med; thi lamperne leper ^{svært}
^{under ikke} svagt. Det høje batteri med de to glas
tænker har jeg fyldt vand paa, og det
ser ud til at fungere bra. Alle kob-
linger er i orden, - og jeg hører af og
til ganske svagt "morsingerne".
Haar jeg bli lidt bedre, - jeg er nemlig
daarlige af bronkitten endnu, - saa vil jeg
gaa over apparatet grundig og forsøke

U. B. BERGER
Maj 1898 L-6

am jeg kan faa skruet løs spolene.
Som du kanske erindrer, er spole-
kapseln blövet - sprukket tvärs
över; - men det kan vel ikke
have noget at sige, - det har jo
været saaledes hele tiden og har
neppe forværet sig. —

U. B. BERGEN
Ms. 1808A.6

Jeg var nu borte og prøvede det igien.
men nu lyser ikke lampene det
spor, — det maa da antagelig
være batteriet, som slaar fejl.
Jeg forsøgte nu det "flade" batteri (med
alle tordementerne) og ved at føre po-
lerne sammen, fik jeg et helt tidt lys
saa violet og stærkt, — at det batteri kan
ikke feile noget, — det maa da være
i det andet — at "elektrolyten" mulig-
gens er bleven for "svak", — det fangerede
indmærket, efter at jeg fyldte vand paa,
men nu er der ikke den mindste, mist
at opdage. — Jeg tænkte paa at tilsætte
salmiak, men tør ikke gjøre dette,

Ms. 1808/6

10

förend jag får vide, hvad denna väd-
 ske består af; - bestod var det vel at
 tage platerne op og pudse dem, og saa
 fyldte helt ny vedske, saa, - jeg har-
 de jo ikke "destileret" vand for kaan-
 den (kunde paa det paa apoteket), -
 men troede ikke det var mere
 nødvendigt med dette batteri at bruge
 destileret vand - end med de gamle
 telefonbatterier, som jeg havde selv i gam-
 le dage, - de fungerede udmærket med
 almindeligt vand, - men jeg ved at
 destileret vand er nødvendigt til eukel-
 te batterier, hvor man bruger blandede
 syrer.

"Besta" beder mig hilsen, idet hun hermed
 sender pengene og beder mig takke dig
 tusinde gange for konfirman. Engel beder
 hilsen! - hun taler stadig bare om sølvvær og
 om at "brænde brændevin" til mig. - da hun
 skjønner det er nødvendigt for at holde min
 asthma og brøkket paa afstand. Naar jeg er
 helt frisk skal du høre nærmere fra mig. ^{Vil du}
 hils din familie fra alle her. Din Astrup